

Przedmiotowy system oceniania

Przedmiot: **Religia**

Klasa VIII szkoły podstawowej „**Mocą Ducha Świętego zmieniamy świat**”

Program – **AZ-2-01/18**

Numer podręcznika: **AZ-24-01/18-PO-7/23**, zatwierdzenie z dnia **4.05.2023 r.**

Treści nauczania wynikające z podstawy programowej oraz wymagania dla uczniów dostosowane do każdej jednostki lekcyjnej zawartej w podręczniku podano w **rocznych planach wynikowych** opracowanych dla wszystkich poziomów nauczania.

Zasady oceniania (zgodne w wytycznymi Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski z 2008 r.):

- Ocenianiu nie podlegają praktyki religijne.
- Oceny z religii są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).
- Nauczyciele religii są zobowiązani do podania wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen śródrocznych i rocznych z religii oraz sposobu sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
- Nauczyciele religii informują o warunkach i trybie uzyskania z religii oceny rocznej wyższej niż przewidywana.
- Nauczyciele religii są zobowiązani do dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych oraz edukacyjnych uczniów posiadających opinie wydane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne.
- Oceny z religii ustala się w stopniach w zakresie skali od 1 do 6.
- Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji w ilości zgodnej z zasadami przyjętymi w szkole (przy dwóch godzinach zajęć w tygodniu, są to najczęściej dwa nieprzygotowania w półroczu).
- Nauczyciel może oceniać pamięciowe opanowanie modlitw, pod warunkiem, że postarał się o wytłumaczenie ich znaczenia w trakcie zajęć.

Obszary oceniania:

Ponieważ najważniejszym zadaniem nauczyciela jest spowodowanie samodzielnego uczenia się uczniów, przebieg zajęć powinien aktywizować uczących się do podejmowania działań mających na celu zdobywanie wiedzy oraz samodzielnego i twórczego wykorzystywania tego, co przyswoili. Dlatego też niezwykle ważnym obszarem jest oceniania aktywności uczniów na zajęciach oraz systematyczność w pracy na lekcji, w tym także prowadzenie i uzupełniania ćwiczeń będących integralną częścią podręcznika. Należy zwracać uwagę na wykonanie przez uczniów quizów sprawdzających wiedzę na zakończenie każdego działu. Można przeprowadzać kartkówki, ale należy je zapowiedzieć i wyraźnie określić zakres materiału.

Szczególną uwagę należy zwrócić na prace dodatkowe wykonywane przez uczniów. Może to być przygotowanie do udziału w konkursach, w proponowanych zajęciach dodatkowych, wystąpieniach w szkole lub poza nią (o charakterze religijnym), udziału w działaniach mających na celu niesienie pomocy innym, wynikającym z realizacji przykazania miłości Boga i bliźniego.

Ogólne kryteria ocen z religii:

Celujący:

Uczeń:

- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą
- posiada wiedzę wykraczającą poza program oraz potrafi ją twórczo wprowadzać w życie
- aktywnie uczestniczy w zajęciach i systematycznie prowadzi ćwiczenia
- wykonuje dodatkowe zadania dla chętnych
- bierze udział w konkursach przedmiotowych
- uczestniczy w zajęciach dodatkowych o tematyce religijnej w szkole lub parafii

Bardzo dobry

Uczeń:

- opanował wiedzę i umiejętności określone programem nauczania
- ma prawidłowo uzupełnione ćwiczenia w podręczniku
- chętnie i systematycznie uczestniczy w zajęciach
- jest aktywny na zajęciach
- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego

Dobry

Uczeń:

- opanował wiedzę i umiejętności określone programem nauczania
- ma dobrą umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy
- osiąga postępy podczas zajęć
- jest chętny do pracy
- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego

Dostateczny

Uczeń:

- opanował wiedzę i umiejętności umożliwiające dalsze zdobywanie wiedzy,
- w jego wiadomościach są wyraźne luki
- wykazuje chęć do pracy na zajęciach
- ma braki w wykonywaniu ćwiczeń
- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego

Dopuszczający:

Uczeń:

- zdobyte wiadomości nie są wystarczające do uzyskania podstawowej wiedzy religijnej
- niechętnie uczestniczy w zajęciach
- wymaga pomocy przy wykonywaniu prostych zadań

Niedostateczny:

Uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania
- notorycznie brak mu chęci do pracy i uczestniczenia w zajęciach

Ponieważ religia jest przedmiotem nieobowiązkowym, należy przed ewentualnym wystawieniem oceny niedostatecznej, zbadać sytuację ucznia, podjąć próbę rozmowy z wychowawcą, pedagogiem, rodzicami (opiekunami prawnymi), etc. i spróbować udzielić uczniowi wszelkiej możliwej pomocy, aby podjął on próbę sprostania stawianym przed nim wymaganiom.

Sposoby informowania uczniów i rodziców o ocenach:

1. Na pierwszej lekcji przedstawiamy zasady przedmiotowego oceniania i tłumaczymy wszelkie wątpliwości
2. Na pierwszych zebraniach w roku szkolnym informujemy o nim rodziców
3. Przedmiotowy system oceniania przekazujemy do wiadomości wychowawcy, dyrekcji i rodziców (powinien być on dostępny na obowiązującej w szkole platformie cyfrowej)
4. Uczniowie muszą być poinformowani o możliwości uzupełniania zaległości wynikających z nieobecności w szkole lub brakach pojawiających się na bieżąco
5. Wszystkie wystawione oceny są umieszczane na obowiązującej w szkole platformie cyfrowej możliwie jak najszybciej
6. Jeżeli nauczyciel przeprowadza prace pisemne obowiązujące ucznia, powinien udostępnić je rodzicom do wglądu na zebraniach lub konsultacjach (można też prosić rodziców o podpis pod otrzymaną oceną w ćwiczeniach lub na dodatkowych kartkach)

Szczegółowe kryteria oceniania

I semestr					
Rozdział	celujący	bardzo dobry	dobry	dostateczny	dopuszczający
I. Powołanie do miłości	→ wymienia źródła autentycznego i trwałego szczęścia człowieka → szczegółowo wyjaśnia związek miłości ze świętością w każdej formie życia człowieka → omawia znaczenie nowego przykazania miłości → wyczerpująco omawia rodzaje miłości, → na podstawie Starego i Nowego Testamentu opisuje rodzaje powołań	→ przedstawia ogólnie przesłanie Apokalipsy Świętego Jana, → argumentuje, że każda prawdziwa miłość ma źródło w Bogu; → tłumaczy związek miłości ze świętością w różnych formach życia (małżeństwo, kapłaństwo, życie zakonne, życie konsekrowane, powołanie misyjne, człowiek samotny w służbie bliźnim) → objaśnia, co znaczy, że przykazanie miłości to przykazanie powszechne; → objaśnia różnicę między przykazaniem miłości a nowym przykazaniem miłości → wyjaśnia, czym jest cnota miłości; → wskazuje przykłady powołań w Starym i Nowym Testamencie → omawia, na czym polega uczestnictwo w życiu różnych wspólnot Kościoła → charakteryzuje najważniejsze wspólnoty w życiu człowieka; → wyjaśnia, na czym polega mała droga Świętej Teresy	→ przedstawia prawdę o dobroci stworzonego świata → tłumaczy, że powołanie do świętości to powołanie do miłości; → wymienia odcienie miłości (siebie samego, bliźniego, małżeńskiej, ojczyzny) → wyjaśnia, czym jest przykazanie miłości → wymienia sposoby przeżywania miłości i podaje jej „rodzaje” → podaje sposoby rozwijania talentów i zdolności → opisuje rodzaje powołań → wymienia formy życia w Kościele: małżeństwo, kapłaństwo, życie zakonne, życie konsekrowane, powołanie misyjne, człowiek samotny w służbie bliźnim → przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu różnych wspólnot Kościoła,	→ omawia prawdę o zmartwychwstaniu umarłych → tłumaczy konieczność przygotowania się do realizacji powołania do miłości w codziennym życiu → omawia jak realizować na co dzień przykazanie miłości Boga i bliźniego → wyjaśnia, czym jest miłość → omawia sposoby wpływania na swój rozwój emocjonalny i społeczny → wyjaśnia, na czym polega relacja z Bogiem; → rozróżnia formy życia w Kościele, → wskazuje sposoby odkrywania powołania w świetle Bożego wezwania, → opisuje życie Małej Tereski	→ wyjaśnia prawdę o zmartwychwstaniu umarłych → omawia, że Bóg jest źródłem miłości → zna pojęcie miłości agape → argumentuje, że życie trzeba budować na niezmiennych wartościach → zna nowe przykazanie miłości → wyjaśnia potrzebę wpływania na rozwój emocjonalny i społeczny → układa modlitwę w intencji powołań → wymienia najważniejsze wspólnoty człowieka, → wskazuje na Jezusa, który jest Drogą

			narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej		
--	--	--	---	--	--

II. Sens życia	→ uzasadnia sens wiary w zmartwychwstanie ciała posługując się fragmentami Pisma Świętego → szczególnie wo omawia charakter Apokalipsy i jej przesłanie → opisuje sens zarówno pozytywnych jak i negatywnych doświadczeń życiowych	→ argumentuje, dlaczego trudno jest uwierzyć w zmartwychwstanie ciała po śmierci; → wyjaśnia, jaka jest różnica między sądem szczegółowym a ostatecznym → argumentuje, dlaczego opisy w Apokalipsie mają charakter symboliczny; → charakteryzuje, jakie obrazy Boga może nosić w sobie człowiek → podaje argumenty za tym, że niebo jest krainą wiecznej szczęśliwości → wyjaśnia, że zaprzeczeniem szczęścia w niebie jest możliwość istnienia piekła → omawia, dlaczego że wiara nadaje sens życiu → wymienia warunki uzyskania odpustu w intencji zmarłych	→ podaje definicję zbawienia i potępienia, → objaśnia pojęcia: niebo, czyściec, piekło, eschatologia → objaśnia symbolikę nowego i starego świata, → wyjaśnia znaczenie słowa „paruzja”, → wymienia skojarzenia związane z życiem wiecznym, → opowiada o Nicku Vujicicu → wyjaśnia, czym jest czyściec	→ wyjaśnia, że sposób zmartwychwstania naszego ciała jest tajemnicą. → tłumaczy, co dzieje się z duszą człowieka po śmierci, → wyjaśnia, że Apokalipsa nie jest księgą, której trzeba się bać; → opisuje, co się wydarzy, kiedy człowiek stanie w całej prawdzie o sobie → argumentuje, jak mało znaczy człowiek wobec ogromu wszechświata, a zarazem jaki jest ważny w oczach Pana → mówi, za co czuje wdzięczność → wskazuje rodzaje modlitwy za zmarłych	→ zwraca uwagę na zawarte w wyznaniu wiary słowa dotyczące zmartwychwstania ciała → tłumaczy, że śmierć nie jest końcem życia człowieka → docenia Bożą obecność w swoim życiu i wie, że Pan prowadzi go w każdej życiowej próbie → rozróżnia między możliwością znalezienia się w niebie i w piekle po zakończeniu ziemskiego życia → zna modlitwę za zmarłych
----------------	--	--	--	---	--

III. Modlitwa chrześcijanina	→ szczegółowo omawia znaczenie modlitwy w życiu chrześcijanina z uwzględnieniem odniesień biblijnych → tłumaczy potrzebę dialogowania z bogiem dla rozwoju duchowego człowieka → wyjaśnia wezwania Modlitwy Pańskiej	→ omawia historie znanych z historii Kościoła i współczesnych ludzi, dla których modlitwa miała istotne znaczenie w życiu, → wyjaśnia, czym jest modlitwa w życiu chrześcijanina, → charakteryzuje liturgię jako dialog Boga z człowiekiem (dar i odpowiedź) → przedstawia rolę sztuki sakralnej w liturgii Kościoła – potrafi wskazać postacie z Biblii, które były twórcami; → argumentuje, że Modlitwę Pańską można traktować jako streszczenie Ewangelii	→ wyjaśnia znaczenie modlitwy w życiu postaci biblijnych → wymienia rodzaje i formy modlitwy → wyjaśnia znaczenie udziału w liturgii dla życia chrześcijanina → wyjaśnia, czym jest sztuka sakralna; → opisuje, która część Modlitwy Pańskiej odnosi się do Boga, a która do naszych powszednich spraw	→ wymienia przykłady osób ze Starego i Nowego Testamentu, które żyły modlitwą → przedstawia postawy przyjmowane podczas modlitwy → wymienia znaki i gesty liturgiczne → argumentuje, że przez własną twórczość upodabnia się do Boga → odmawia Modlitwę Pańską ze świadomością, że to najstarsza i najważniejsza modlitwa chrześcijańska	→ uzasadnia potrzebę modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina → z szacunkiem odnosi się do przedmiotów kultu religijnego → zna Modlitwę Pańską
------------------------------	--	--	--	--	--

Rok liturgiczny	→ charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła → ukazuje związek wydarzeń biblijnych ze świętami chrześcijańskimi, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz z życiem chrześcijanina	→ ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym oraz życiem chrześcijanina, → uzasadnia związek modlitwy różańcowej z życiem chrześcijanina; → wymienia najważniejsze dzieła papieża Polaka; f f. POSTAWY: uczeń stara się naśladować papieża Polaka w życiu codziennym, → wyjaśnia rolę świętych w Kościele; → charakteryzuje dwa okresy w czasie Adwentu; → f omawia liturgiczne formy świętowania Narodzenia Pańskiego	→ zestawia wydarzenia biblijne ze zwyczajami religijnymi; → wymienia i opisuje uroczystości i święta Pańskie wspominane w różańcu → uzasadnia, że młodzi zajmowali w sercu papieża Polaka szczególne miejsce → opisuje pojęcie „obcowanie świętych”; → omawia liturgiczne formy świętowania w Adwencie; → opowiada historię narodzin Jezusa	→ wymienia i opisuje uroczystości i święta Pańskie → tłumaczy rolę Maryi jako nauczycielki modlitwy → opisuje wspomnienie Jana Pawła II, → uzasadnia konieczność modlitwy za zmarłych → bierze przykład z Jana Chrzciciela i Maryi w oczekiwaniu na przyjście Jezusa. → pielęgnuje tradycje religijne (ze świadomością ich znaczenia)	→ wskazuje na konieczność włączenia się w obchody roku liturgicznego → praktykuje modlitwę różańcową → wymienia w czym może młody człowiek naśladować Jana Pawła II → zna patronów adwentowego oczekiwania → tłumaczy chrześcijańskie korzenie uroczystości Narodzenia Pańskiego
-----------------	---	--	--	--	--

II semestr

IV. Bierzmowanie	→ wyjaśnia potrzebę ciągłego rozwoju w życiu duchowym → uzasadnia potrzebę przyjęcia sakramentu bierzmowania wskazując na jego skutki i działanie Ducha Świętego	→ wyjaśnia znaczenie sakramentu bierzmowania dla życia chrześcijanina; → wyjaśnia, co to znaczy, że bierzmowanie jest dopełnieniem chrztu świętego, → podaje skutki i konsekwencje egzystencjalne bierzmowania, → wyjaśnia, czym są charyzmaty Ducha Świętego w Kościele → przedstawia potrzebę naśladowania błogosławionej Hanny Chrzanowskiej w swoim życiu, by było ono owocne.	→ wyjaśnia pojęcie bierzmowania jako sakramentu dojrzałości chrześcijańskiej → wymienia i omawia dary Ducha Świętego → wymienia, opisuje i wyjaśnia obrzędy bierzmowania → zna podział charyzmatów na zwyczajne i nadzwyczajne → wymienia podstawowe fakty z życia błogosławionej . Hanny Chrzanowskiej	→ wskazuje na bierzmowanie jako dopełnienie chrztu → omawia owoce działania Ducha Świętego w życiu chrześcijanina i podaje przykłady → objaśnia znaczenie sakramentu bierzmowania dla życia chrześcijańskiego → podaje przykłady charyzmatów → wskazuje postać bł. Hanny Chrzanowskiej jako przykład bezinteresownej troski o chorych i potrzebujących	→ uzasadnia konieczność formacji chrześcijańskiej → podaje przykłady działania Cucha Świętego w życiu → w świadectwie Hanny Chrzanowskiej wskazówek dla siebie
---------------------	---	--	---	--	--

V Osiem błogosławieństw	→ wyczerpująco omawia związek Dekalogu i Kazania na górze, → uzasadnia, że kroczenie drogą błogosławieństw prowadzi do szczęścia i zbawienia	→ przedstawia nauczanie Jezusa zawarte w Kazaniu na górze, → uzasadnia, dlaczego Kościół sprzeciwia się tym praktykom aborcji, eutanazji i karze śmierci → objaśnia znaczenie ośmiu błogosławieństw w drodze do zbawienia	→ objaśnia, że przestrzeganie przykazań ma charakter normatywny dla każdego chrześcijanina → tłumaczy pojęcia: aborcja, eutanazja i kara śmierci → omawia chrześcijańskie rozumienie szczęścia na przykładzie historii Heleny Kmieć	→ argumentuje, że zachowywanie przykazań jest odpowiedzią na Bożą miłość → tłumaczy konieczność obrony życia ludzkiego od poczęcia do naturalnej śmierci → wymienia osiem błogosławieństw	→ wymienia większość z ośmiu błogosławieństw → zna zagrożenia życia wynikające z nieprzestrzegania Bożych nakazów
-------------------------	---	---	---	---	--

